

HOLDNINGER OG BETALINGSVILJE FOR TOUR DE FRANCE I DANSKE PARCOURSKOMMUNER

Fokus på Odsherred Kommune

Notat / December 2022

Christian Gjersing Nielsen

Idrættens
Analyseinstitut

Titel

Holdninger og betalingsvilje for Tour de France i danske parcourskommuner. Fokus på Odsherred Kommune

Forfatter

Christian Gjersing Nielsen

Layout

Idrættens Analyseinstitut

Forsidefoto

Sergei Gapon/Anadolu Agency/Getty Images

Udgave

1. udgave, Aarhus, december 2022

Pris

Rapporten kan downloades gratis på www.idan.dk

Udgiver

Idrættens Analyseinstitut

Frederiksgade 78B, 2.

DK-8000 Aarhus C

T: +45 3266 1030

E: idan@idan.dk

W: www.idan.dk

Gengivelse af denne rapport er tilladt med tydelig kildehenvisning.

Indhold

Introduktion.....	4
Tour de France-casen.....	4
Spørgeskemaet	5
Respondenternes holdninger og forventninger til Tour de France i Odsherred Kommune...	6
Tour de France-afholdelsens værdi for respondenterne i Odsherred Kommune	9
Metode og teori	9
Det hypotetiske scenario og betalingsvilje	9
Betalingsvilje i Odsherred Kommune	10
Undersøgelsens begrænsninger og fejlkilder.....	11
Selvseleksion	11
Consequentiality-problematikken.....	11
'Ja'-stemmer og det præsenterede beløb	11
Litteraturliste	12
Bilag 1: Hypotetisk scenarie	13
Bilag 2: Svarfordelinger på skattebeløb	14

Introduktion

Dette notat beskriver resultaterne af undersøgelsen 'Holdninger og betalingsvilje for Tour de France 2022 i danske parcourkommuner' med fokus på Odsherred Kommune. Undersøgelsen har til formål at undersøge borgernes holdninger og forventninger til at være parcourkommune¹ for Tour de France-starten i 2022 i Odsherred, Slagelse, Kolding og Aabenraa Kommuner. Ligeledes undersøges den værdi, eventen skaber for respondenterne.

Fortalere for afholdelse af store sportsevents påstår typisk, at de er gavnlige for samfundsøkonomien. Omvendt er forskere, der beskæftiger sig med spørgsmålet om økonomiske effekter, overvejende enige om, at afholdelse af store sportsevents typisk ikke materialiserer sig i økonomiske gevinster for værterne.

Selvom sportsevents ikke normalt producerer positive, håndgribelige økonomiske effekter, kan Tour de France-starten i Danmark dog stadig være en kilde til 'nytte' blandt lokalbefolkningen. Dels skaber det værdi for de borgere, der benytter sig af muligheden for at besøge en eller flere af de danske Tour de France-etaper. Dels har alle borgere mulighed for at nyde de uhåndgribelige effekter som glæde, sammenhold, kollektiv hukommelse, identitet og/eller prestige, som den danske Tour de France-start også kan skabe.

Det er den nytte, udtrykt i betalingsvilje, som notatet vil kigge nærmere på udover at afrapportere respondenternes holdninger til Tour de France-starten.

Tour de France-casen

Tour de France, der består af 21 etaper, er verdens største cykelløb, tiltrækker millioner af tilskuere (Rebeggiani & Tondani, 2008) og har op til 25 millioner seere til de vigtigste etaper (Van Reeth, 2019).

I februar 2019 tildelte Amaury Sport Organisation (ASO), der organiserer løbet, Danmark værtskabet for Tour de France-starten 2021. Senere blev den danske start dog udsat til 2022, fordi København blev tildelt fire kampe ved EM i fodbold 2021.

Den første etape – kendt som Grand Départ – var en 13 km enkeltstart i indre by i København, som blev efterfulgt af to etaper henholdsvis fra Roskilde til Nyborg, hvor feltet kørte igennem Lejre, Holbæk, Odsherred, Kalundborg og Slagelse Kommuner, og fra Vejle til Sønderborg, hvor feltet kørte igennem Kolding, Haderslev og Aabenraa Kommuner.

Ifølge Politiken – der har fået aktindsigt i en række dokumenter – udgjorde kommunernes budgetterede finansielle omkostninger til værtskabet 156 mio. kr. (Brock et al., 2022), hvoraf de fem værtskommuner betaler størstedelen (118 mio. kr.) inklusive en 41 mio. kr.

¹ Parcourskommuner er de otte kommuner, som ligger på den danske rute, men ikke er værtskommuner (start-/slutkommuner).

betaling til ASO (Fogt et al., 2022). Den resterende del dækkes af subsidier fra staten, regionerne samt parcourskommunerne.²

Ovenstående inkluderer ikke alle omkostninger. F.eks. var politiets omkostninger budgetteret til 23 mio. kr., mens omkostninger ved nedlukning af trafikken – eksempelvis var Storbæltbroen lukket ned i fem timer i forbindelse med afviklingen af 2. etape – mandetimer og beredskab heller ikke er inkluderet. Det potentielle samfundsmæssige produktivitetstab ved lukning af broen er heller ikke opgjort.

Spørgeskemaet

Datagrundlag

Datagrundlaget i undersøgelsen er baseret på et tilfældigt udtræk af 3.000 borgere mellem 21 og 80 år i hver af de fire kommuner; Odsherred, Slagelse, Kolding og Aabenraa. Respondenterne modtog en invitation til undersøgelsen i sidste uge af april 2022. Spørgeskemaet var åbent indtil 20. maj, og der blev udsendt to påmindelser.

Den samlede svarprocent ligger på 17 pct., hvilket er lavt og kan have betydning for analyserne, idet respondenter, der interesserer sig for Tour de France-afholdelsen, formodentlig er mere interesserede i at deltage i undersøgelsen end personer, der ikke interesserer sig for emnet.

I Odsherred Kommune har i alt 520 borgere gennemført spørgeskemaet. På grund af ovennævnte problematik er respondenternes besvarelser ikke nødvendigvis fuldt ud dækkende for populationen i Odsherred Kommune (se 'Undersøgelsens begrænsninger og fejlkil-der').³

² Det skal bemærkes, at parcourskommunerne ikke har betalt for at afholde Tour de France, men har forpligtet sig over for Grand Départ Copenhagen Danmark – der organiserer Tour de France i Danmark – på at bruge minimum 600.000 kroner på lokal markedsføring og aktivering.

³ Stikprøven er repræsentativ på køn, men ikke alder. Respondenter under 50 år underrepræsenterede i stikprøven, mens respondenter over 60 år er overrepræsenterede i forhold til populationen i Odsherred Kommune. Ligeledes er der en overrepræsentation af respondenter med en videregående uddannelse, ligesom individer fra husstande med en indkomst på under 300.000 kr. er underrepræsenterede.

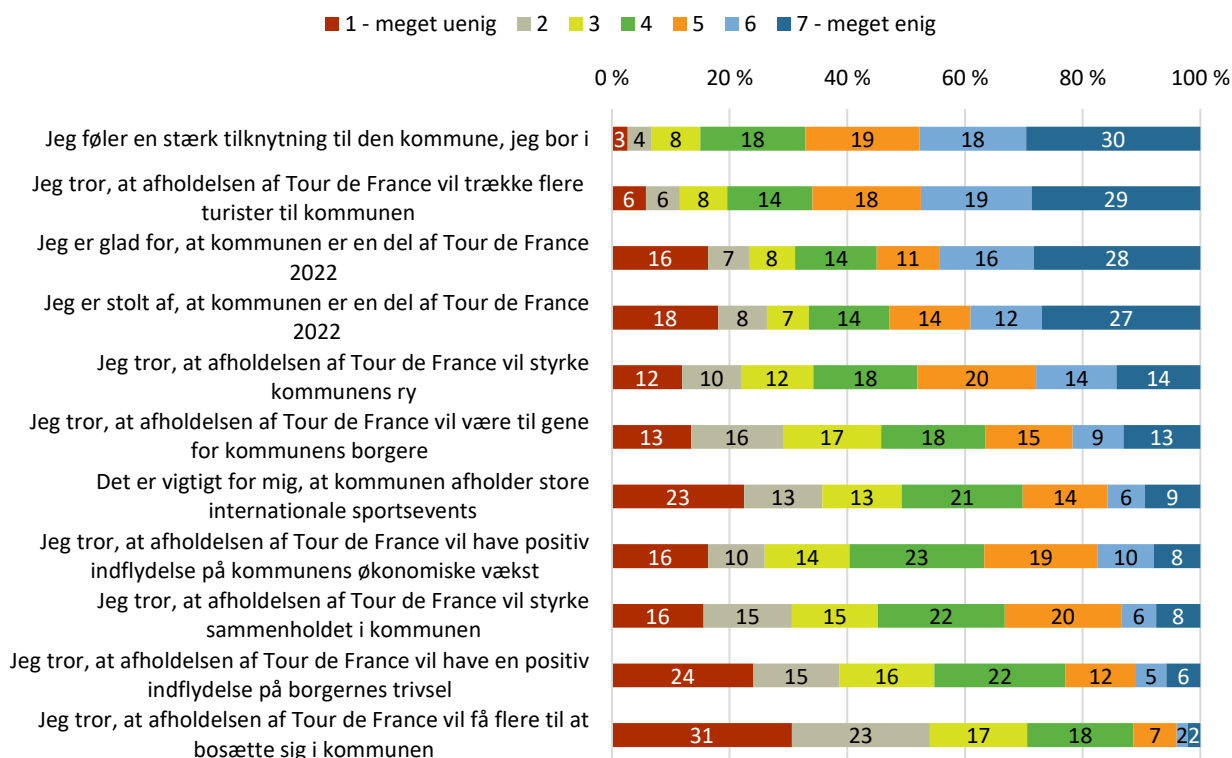
Respondenternes holdninger og forventninger til Tour de France i Odsherred Kommune

I undersøgelsen blev respondenterne bedt om at svare på en række holdningsspørgsmål til Tour de France-afholdelsen på en syvpunktsskala fra 'meget uenig' til 'meget enig', hvor '4' antages at være en neutral vurdering. Svarfordelingerne for Odsherred Kommune fremgår af figur 1 nedenfor.

Flest respondenter erklærer sig 'meget enige' i, at de føler en stærk tilknytning til Odsherred Kommune (30 pct.), og godt to tredjedele (67 pct.) angiver en værdi, der er højere end '4'.

Det er også mere end halvdelen af respondenterne, der angiver en score på '5' eller højere til udsagnene 'Jeg tror, at afholdelsen af Tour de France vil trække flere turister til kommunen' (66 pct.), 'Jeg er glad for, at kommunen er en del af Tour de France 2022' (55 pct.) og 'Jeg er stolt af, at kommunen er en del af Tour de France 2022' (53 pct.). Omvendt er der få, der tror, at Tour de France-afholdelsen vil få flere til at bosætte sig i kommunen – her angiver hele 71 pct. en score, der er lavere end '4'.

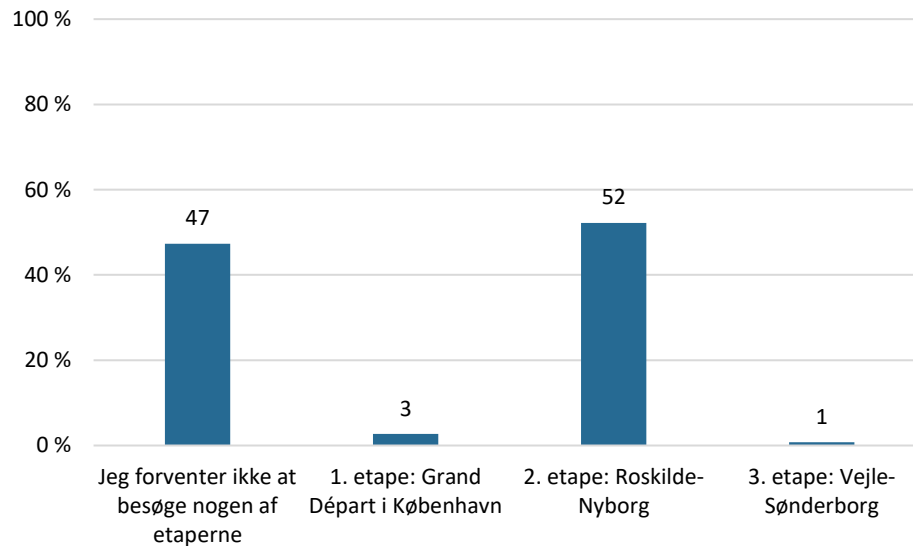
Figur 1: Holdninger til Odsherred som Tour de France-kommune (pct.)

Figuren viser svarfordelingerne fra 'meget uenig (1)' til 'meget enig (7)' på spørgsmålet 'Hvor enig/uenig er du i følgende udsagn i forhold til din bopælskommune' på ti udsagn (n = 520).

Respondenterne blev ligeledes spurgt ind til, hvilke danske etaper de forventede at besøge. Her svarede godt halvdelen (52 pct.) af respondenterne fra Odsherred Kommune, at de forventede at besøge 2. etape, hvor feltet også kørte igennem kommunen (se figur 2). Knap halvdelen (47 pct.) forventede ikke at deltage som tilskuere i nogen af etaperne.

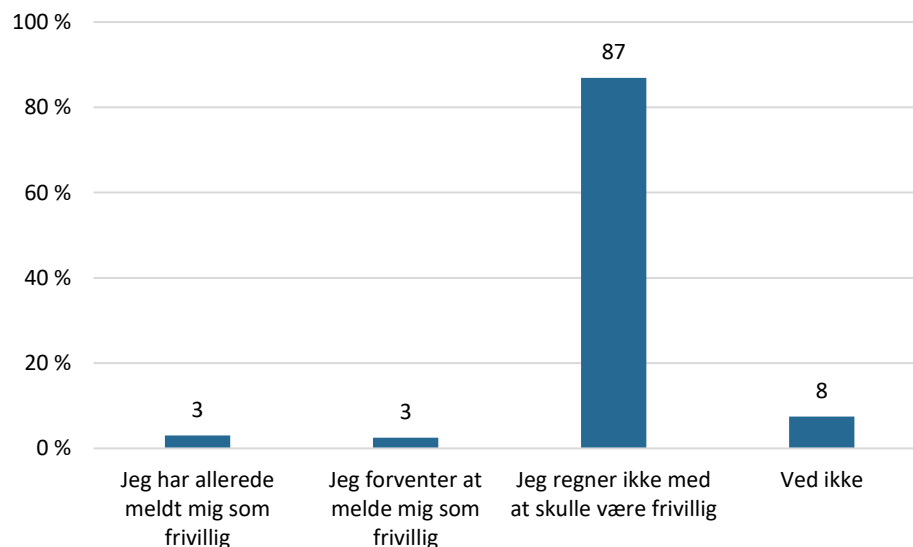
Figur 2: Intentioner om at besøge de danske etaper (pct.)

Figuren viser svarfordelingerne på spørgsmålet 'Hvilke af de danske etaper forventer du at besøge?' (n = 520).

På tidspunktet for undersøgelsen angav knap 3 pct., at de allerede havde meldt sig som frivillige eller havde tænkt sig at gøre det, mens 87 pct. angav, at de ikke regnede med at skulle være frivillige (figur 3).

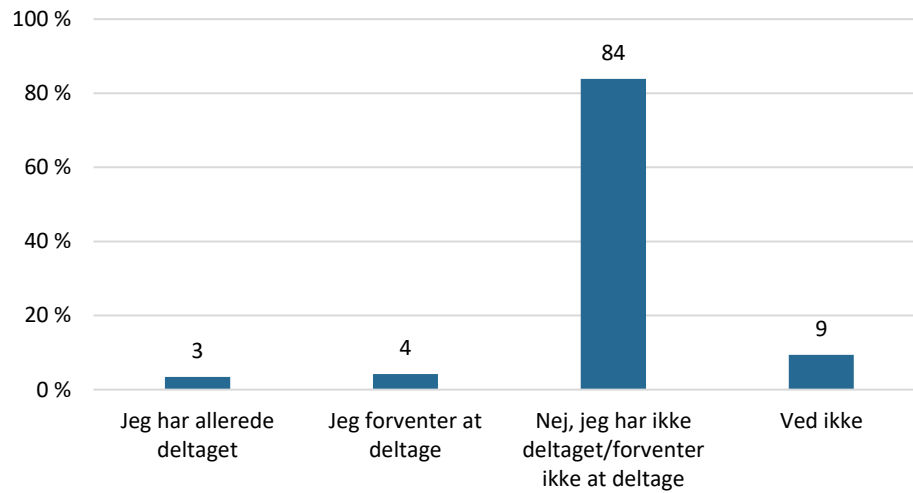
Figur 3: Deltagelse som frivillig (pct.)

Figuren viser svarfordelingerne på spørgsmålet 'Deltager du som frivillig til den danske Tour de France-afholdelse, eller har du tanker om at gøre det?' (n = 520).

Respondenterne er ydermere blevet spurgt ind til deres (forventede) deltagelse i sideevents til Tour de France. Her svarede i alt 7 pct., at de enten havde deltaget (3 pct.) eller forventede at deltage (4 pct.) i nogle af de Tour de France-relaterede initiativer eller events (se figur 4).

Figur 4: Deltagelse i sideevent til Tour de France (pct.)

Figuren viser svarfordelingerne på spørgsmålet 'Har du deltaget i nogle Tour de France-relaterede initiativer eller begivenheder forud for den danske Tour de France-afholdelse, eller forventer du at deltage?' (n = 520).

Tour de France-afholdelsens værdi for respondenterne i Odsherred Kommune

Metode og teori

Den nytte – eller værdi – som Tour de France genererer for lokalbefolkningen kan estimeres gennem den betingede værdisætningsmetode (Contingent Valuation Method – CVM), som er en spørgeskemametode, der er udviklet til at estimere værdien af *offentlige goder*⁴, som der ikke eksisterer et marked for. I CVM bliver respondenterne stillet overfor et hypotetisk scenarie og bedt om at træffe en købsbeslutning.

Den teoretiske antagelse er, at individer forsøger at maksimere deres nytte inden for deres budget. Hvis Tour de France-afholdelsen i Danmark øger individets nytte, vil det komme til udtryk i vedkommendes betalingsvilje for eventen. Betalingsviljen er et udtryk for, hvor meget andet forbrug målt i kroner vedkommende er villig til at opgive for Tour de France-afholdelsen. Individer, der ikke oplever, at Tour de France-afholdelsen skaber værdi for dem, vil således have en betalingsvilje på 0 kr.⁵

Det hypotetiske scenarie og betalingsvilje

I det hypotetiske scenarie blev respondenterne bedt om at forestille sig, at det var nødvendigt at indføre en særskat for fortsat at kunne gennemføre Tour de France 2022 i Danmark, og at etaperne ville blive flyttet til nye destinationer i Frankrig, hvis opbakningen til at indføre særskatten ikke var tilstrækkelig (se bilag 1).

For at frembringe betalingsviljen benyttedes et 'double-bounded' dichotomous choice-format. Her blev respondenterne først præsenteret for ét af fem randomiserede beløb, som de fik at vide, deres husstand skulle betale over skatten, hvis Tour de France fortsat skulle gennemføres i Danmark (se tabel 1), og blev samtidig bedt om at stemme for/imod afholdelsen. De respondenter, der stemte imod ved det første beløb, blev herefter præsenteret for et lavere beløb, mens de respondenter, der stemte for, blev præsenteret for et højere beløb.

⁴ Offentlige goder er kendetegnet ved at være ikke-rivaliserende og ikke-ekskluderbare. Ikke-rivaliserende indebærer, at den enkeltes forbrug af godet ikke går udover andres forbrugsmuligheder af samme gode. Ikke-ekskluderbar betyder, at det ikke er muligt at ekskludere personer fra at bruge godet. Klassiske eksempler offentlige goder er gadebelysning, offentlige veje, fyrtårne og radiotransmissioner.

⁵ I princippet kan Tour de France også skabe negativ værdi (disnytte) for nogle individer, som hellere ville være Tour de France foruden. Antagelsen i undersøgelsen er imidlertid, at den nedre grænse er '0 kr.'

Tabel 1: Første og andet budbeløb (kr.)

Første bud	Andet bud (hvis 'Nej' til første bud)	Andet bud (hvis 'Ja' til første bud)
Bud 1: 68 kr.	34 kr.	101 kr.
Bud 2: 146 kr.	73 kr.	219 kr.
Bud 3: 225 kr.	113 kr.	338 kr.
Bud 4: 304 kr.	152 kr.	445 kr.
Bud 5: 383 kr.	191 kr.	574 kr.

Tabellen viser de fem forskellige kombinationer af skattebeløb, som respondenterne er blevet præsenteret for.

For at respondentens svar er valide, skal de afspejle den underliggende nytte, respondenterne har ved, at Tour de France afholdes i Danmark. Teoretisk betyder det, at individer kun stemmer for forslaget, hvis de vurderer, at værdien ved at beholde Tour de France-afholdelsen i Danmark er højere end det skattebeløb, de er blevet præsenteret for. Omvendt stemmer de imod, hvis de vurderer, at værdien ved at beholde Tour de France er lavere end det præsenterede beløb.

Betalingsvilje i Odsherred Kommune

Estimaterne er baseret på en såkaldt Spike-model, der tillader, at nogle af respondenterne, der stemmer imod forslaget, har en betalingsvilje på 0 kr., mens andre, der stemmer imod, har en positiv betalingsvilje (Carandang et al., 2008).⁶

Betalingsviljen estimeres gennem en række statistiske modeller baseret på forskellige antagelser.⁷ Den gennemsnitlige betalingsvilje for stikprøven i Odsherred Kommune estimeres til at ligge i spændet 130-213 kr., hvoraf 63-75 pct. vurderes at have en positiv betalingsvilje afhængig af den enkelte model.

I tilfælde af at stikprøvens præferencer udtrykt i betalingsvilje er repræsentative for populationen, kan den gennemsnitlige betalingsvilje ekstrapoleres til kommunens 16.500 husholdninger som et mål for borgernes kollektive betalingsvilje.

Der er imidlertid en række forhold, der udfordrer estimaternes validitet, ligesom det er tvivlsomt, om respondenternes besvarelser er dækkende for populationen i Odsherred Kommunes præferencer for Tour de France. Derfor udelades ekstrapolering, og det anbefales, at man læser afsnittet 'Undersøgelsens begrænsninger og fejlkilder'.

⁶ Foruden betalingsviljespørgsmålet beror opdelingen på besvarelser af andre spørgsmål, der indikerer, om respondenterne har en positiv betalingsvilje (over 0 kr.).

⁷ F.eks. blev respondenterne bedt om at angive årsagen til deres svar. Således er det muligt at identificere og evt. frasortere svar, der indikerer, at svaret ikke udspringer af den underliggende nytte ved Tour de France-værtskabet – altså individer, som stemmer strategisk (stemmer 'for' selvom de ikke er villige til at betale det præsenterede beløb) eller stemmer i protest (stemmer 'imod' selvom deres nytte overstiger værdien, de bliver præsenteret for).

Undersøgelsens begrænsninger og fejlkilder

Undersøgelsens begrænsninger og fejlkilder gør, at betalingsviljeestimerne skal fortolkes med forsigtighed.

Selvselektion

En problematik, der kan skævvride resultaterne i opadgående retning, er selvselektion. Svarprocenten på spørgeskemaet i Odsherred Kommune er på 17 pct., hvilket er lavt. Efter som der er tale om en Tour de France-undersøgelse, er det sandsynligt, at individer, der interesserer sig for Tour de France, er overrepræsenteret i stikprøven således, at de reelt ikke repræsenterer populationen. Hvis det er tilfældet, vil det betyde, at den gennemsnitlige betalingsvilje overestimeres.

Consequentiality-problematikken

En anden problematik er, at undersøgelsen blev gennemført efter Tour de France-starten var annonceret og planlagt, hvilket resulterer i manglende *consequentiality*. En undersøgelse er consequential, hvis respondenter oplever, at de har mulighed for at påvirke den politiske beslutningsproces gennem deres svar, og at de kan komme til at betale det skattebeløb, de bliver præsenteret for, hvis politikken gennemføres. Hvis det ikke er tilfældet, er det ikke nødvendigvis en nyttemaksimerende strategi at svare sandfærdigt på betalingsviljespørgsmålet, hvilket kan true estimaternes validitet (se Carson & Groves, 2007; Zawojka & Czajkowski, 2017).

At manglende *consequentiality* bør være et opmærksomhedspunkt kommer også til udtryk i en række debriefingspørgsmål, som respondenterne har svaret på. Her blev de bl.a. bedt om at vurdere, hvorvidt de troede, at undersøgelsen kunne få indflydelse på afholdelsen af den danske Tour de France-start. På en 10-punktsskala fra '(1) meget usandsynligt' til '(10) meget sandsynligt' var det således næsten halvdelen (45 pct.) på tværs af de fire kommuner, der vurderede det som '(1) meget usandsynligt'.

'Ja'-stemmer og det præsenterede beløb

Andelen af 'ja'-stemmer er, mod forventning, ikke (monotont) aftagende i takt med, at beløbet stiger (se bilag 2). Godt nok er der (signifikant) flest, der stemmer for forslaget, blandt de respondenter, som præsenteres for det laveste skattebeløb (68 kr.). Der er imidlertid ingen signifikante forskelle i andelen af 'ja'-stemmer i forhold til de øvrige startbeløb (146, 225, 304 og 383 kr.), hvilket umiddelbart kan skyldes manglende *consequentiality*, eller at respondenterne ikke er særligt følsomme over for prisændringer inden for dette prisniveau.

Kigger man på både på det første og det andet beløb, som respondenterne er blevet præsenteret for, er andelen, der stemmer 'ja-ja', dog som forventet monotont faldende (se bilag 2).

Litteraturliste

- Brock, J. L., Arnfred, C. E., & Nathan, I. (2022). Mørklægning af Tour de France: Danske politikere får mundkurv på. *Politiken*.
<https://politiken.dk/sport/cykling/touren/art8793357/Danske-politikere-faar-mundkurv-pa>
- Carandang, M. G., Calderon, M. M., Camacho, L. D., & Dizon, J. T. (2008). Parametric and Non-parametric Models To Estimate Households ' Willingness To Pay For Improved Management of Watershed. *Journal of Environmental Science and Management*, 11(December), 68–78.
- Carson, R. T., & Groves, T. (2007). Incentive and informational properties of preference questions. *Environmental and Resource Economics*, 37(1), 181–210.
<https://doi.org/10.1007/s10640-007-9124-5>
- Fogt, L., Tekeli, M., & Findalen, E. (2022). Fortroligt notat afslører: Danmark betaler 41 millioner bare for at få lov til at afholde Tour de France. *Frihedsbrevet*.
<https://frihedsbrevet.dk/fortroligt-notat-afslorer-danmark-betaler-41-millioner-bare-for-at-faa-lov-til-at-afholde-tour-de-france/>
- Rebeggiani, L., & Tondani, D. (2008). Organizational forms in professional cycling: An examination of the efficiency of the UCI Pro Tour. *International Journal of Sport Finance*, 3(1), 19–41.
- Van Reeth, D. (2019). Forecasting Tour de France TV audiences: A multi-country analysis. *International Journal of Forecasting*, 35(2), 810–821.
<https://doi.org/10.1016/j.ijforecast.2018.06.003>
- Zawojka, E., & Czajkowski, M. (2017). Re-examining empirical evidence on stated preferences: Importance of incentive compatibility. *Journal of Environmental Economics and Policy*, 6(4), 374–403. <https://doi.org/10.1080/21606544.2017.1322537>

Bilag 1: Hypotetisk scenarie

Den danske Tour de France-afholdelse organiseres af Grand Départ Copenhagen Denmark 2022 I/S, som er et midlertidigt selskab, der er oprettet med det formål at varetage den overordnede koordinering før, under og efter afholdelsen af Tour de France i Danmark. Selskabet er non-profit og ejes af staten og værtskommunerne.

Forestil dig, at der er opstået et hul i budgettet for afholdelsen af det danske Tour de France-værtskab i 2022. Hullet i budgettet skyldes uforudsigelige prisstigninger forårsaget af coronapandemien, og at der er påløbet yderligere omkostninger i forbindelse med udskydelsen af den danske Tour de France-afholdelse fra 2021 til 2022.

For fortsat at kunne gennemføre de tre planlagte etaper i Danmark er det derfor nødvendigt at indføre en særskat, der kan finansiere ekstraomkostningerne. Særskatten vil dels bestå af en statsskat, som alle danske husstande vil blive pålagt, og dels af en kommuneskat, som vil blive pålagt alle husstandene i de danske Tour de France-kommuner.

Hvis skatten ikke bliver indført, vil de planlagte etaper i Danmark i stedet blive flyttet til nye destinationer i Frankrig.

De politiske beslutningstagere ønsker at vide, om der er opbakning blandt danske husstande til at indføre særskatten for at kunne beholde de planlagte etaper i Danmark.

Hvis forslaget om særskatten gennemføres, vil det betyde, at din husstand samlet set skal betale yderligere X [68; 146; 225; 304; 383] kroner som et engangsbeløb over skatten i 2022. Skatten vil udelukkende finansiere ekstraomkostningerne i forbindelse med Tour de France-afholdelsen, hvorefter den bortfalder.

Husk, at beløbet skal tages fra din husstands øvrige budget. Du vil dermed vil have mindre til rådighed til andre ting, hvis forslaget om at indføre skatten gennemføres.

Hvad stemmer du til forslaget?

Bilag 2: Svarfordelinger på skattebeløb

Tabel 2: Andel af respondenter for hver budkombination på tværs af de fire parcourkommuner (pct.)

Bud (lav/startbud/høj)	Ja, første bud	Nej-Nej	Nej-Ja	Ja-Nej	Ja-Ja	n
#1: 34 – 68 – 101 kr.	54,3	39,0	6,7	7,5	46,8	282
#2: 73 – 146 – 219 kr.	42,3	50,0	7,7	9,6	32,7	312
#3: 113 – 225 – 338 kr.	39,2	54,2	6,6	7,7	31,5	286
#4: 152 – 304 – 445 kr.	37,7	53,9	9,3	12,1	25,6	289
#5: 191 – 383 – 574 kr.	40,3	53,3	6,5	17,7	22,6	323

Tabellen viser svarfordelinger i forhold til de skattebeløb, som respondenterne er blevet præsenteret for, når 'protest' og 'strategiske' bud er frasorteret i alle fire kommuner (n = 1.492). Bemærk at antallet af respondenter – og deraf svarfordelinger – varierer afhængig af antagelserne i den enkelte model og kommune.

